

**ZAPROSZENIE DO NABORU PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH
W PROCESIE OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY SZYDŁOWIEC
NA LATA 2024-2030**

Szanowni Państwo,

Gmina Szydłowiec przystąpiła do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowiec na lata 2024-2030 (GPR).

Opracowanie dokumentu GPR realizowane jest w formule uspołecznionej, co oznacza możliwość włączenia się różnych podmiotów w realizację działań rozwojowych dedykowanych obszarowi rewitalizacji, wyznaczonemu uchwałą nr LV/405/23 Rady Miejskiej w Szydłowcu z dnia 25 października 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Szydłowiec (https://bip.szydlowiec.pl/akty/141/5442/w_sprawie_wyznaczenia_obszaru_zdegradowanego_i_obszaru_rewitalizacji_Gminy_Szydlowiec/).

W związku z tym zapraszam Państwa do zgłaszania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które przyczynią się do wsparcia prowadzonego przez Gminę Szydłowiec procesu odnowy obszaru rewitalizacji. Zgłoszenia należy składać w terminie od 05.06.2024 r. do 05.07.2024 r. poprzez formularz zgodnie z zasadami naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Założono, że projekty powinny przyczyniać się do rozwiązywania lokalnych problemów społecznych oraz gospodarczych i/lub przestrzenno-funkcjonalnych i/lub technicznych i/lub środowiskowych występujących na obszarze rewitalizacji w celu wyprowadzenia go z sytuacji kryzysowej. Powinny być także spójne z celami rewitalizacji i powiązane z innymi działaniami rewitalizacyjnymi. Szczegółowe wytyczne dotyczące zasad składania opisów projektów ujęto w załączniku do zaproszenia.

Przyszli wnioskodawcy projektów będą mogli aplikować o środki na ich realizację m.in. z programu operacyjnego *Fundusze Europejskie dla Mazowieckiego 2021-2027*, a także innych programów.

Serdecznie zapraszam do składania koncepcji projektów na formularzu karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.

Burmistrz Szydłowca

/-/

Artur Ludew

**ZASADY NABORU PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH
W PROCESIE OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY SZYDŁOWIEC
NA LATA 2024-2030**

- I. Inicjatorem przedsięwzięcia (projektu) może być każdy podmiot, który zamierza realizować przedsięwzięcie rewitalizacyjne na obszarze rewitalizacji i ma pełną zdolność do czynności prawnych.
- II. W związku z tym, że rewitalizacja ma być procesem integrującym działania ze sfery społecznej ze sferami: gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną czy techniczną, preferowane są przedsięwzięcia realizowane w partnerstwie, wpływające trwale na każdą z wymienionych sfer.
- III. Horyzont czasowy realizacji projektów jest tożsamy z okresem obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowiec na lata 2024-2030.
- IV. Zgłaszane przedsięwzięcia powinny spełniać następujące warunki:
  - 1) znajdować się na obszarze rewitalizacji,
  - 2) mieć związek z wyznaczonymi celami i kierunkami działań GPR:
    - **Cel 1. Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizacji poprzez ożywienie społeczno-gospodarcze i niwelowanie negatywnych zjawisk społeczno-ekonomicznych, w tym kreowanie warunków do rozwoju, aktywizacji i integracji lokalnej społeczności na obszarze rewitalizacji**
      - Kierunek działania 1.1. Zapobieganie niekorzystnym zjawiskom społeczno-ekonomicznym i redukcja ich szkodliwego wpływu na obszar rewitalizacji
      - Kierunek działania 1.2. Poprawa jakości i warunków życia na obszarze rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury publicznej i usług społecznych, oraz prowadzenie wydarzeń integrujących i budujących wspólnotę
      - Kierunek działania 1.3. Kreowanie warunków dla wszechstronnego rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym dla podnoszenia kompetencji społecznych i zawodowych
    - **Cel 2. Podniesienie poziomu dostępności oraz rozwój przedsiębiorczości poprzez poprawę układu funkcjonalnego oraz uporządkowanie przestrzeni publicznej**
      - Kierunek działania 2.1. Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu estetyki przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji poprzez dbałość o stan walorów naturalnych oraz zagospodarowanie terenów zieleni
      - Kierunek działania 2.2. Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów na obszarze rewitalizacji, dążące do ożywienia tego obszaru, zwiększenia jego dostępności i funkcjonalności
      - Kierunek działania 2.3. Tworzenie przestrzeni rekreacyjnych dla społeczności obszaru rewitalizacji poprzez adaptację terenów publicznych i wykorzystanie ich naturalnych walorów
    - **Cel 3. Poprawa standardów jakości środowiska naturalnego przy wykorzystaniu działań infrastrukturalnych, proekologicznych i edukacyjnych**
      - Kierunek działania 3.1. Kreowanie przestrzeni do relaksu i rekreacji na obszarze rewitalizacji poprzez wykorzystanie walorów naturalnych

oraz uporządkowanie i zagospodarowanie terenów oraz podnoszenie świadomości proekologicznej mieszkańców z uwzględnieniem OZE

Kierunek działania 3.2. Kreowanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców obszaru poddawanego rewitalizacji poprzez prowadzenie różnorodnych działań edukacyjnych i inicjatyw mających na celu ochronę środowiska naturalnego

- 3) wykonalność techniczna i organizacyjna projektu, potwierdzona powinna być kompletnością informacji wymaganych do ujawnienia w karcie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego,
  - 4) spełniać wymagania określone dla w ramach Działania FEMA.09.01 oraz FEMA.09.02 w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Mazowieckiego 2021-2027¹;
- V. Co do zasady przedsięwzięcie powinno być realizowane na obszarze rewitalizacji. Dopuszcza się jednak możliwość zgłaszania przedsięwzięć realizowanych poza obszarem rewitalizacji, jeśli będą one służyć realizacji celów przypisanych obszarowi rewitalizacji i pomogą wyprowadzić rewitalizowane obszary ze stanu zdegradowanego, a beneficjentem ostatecznym projektu będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Dotyczy to zwłaszcza inicjatyw społecznych nakierowanych na aktywizację zawodową i społeczną. Projekt położony poza obszarem rewitalizacji wymaga dodatkowego uzasadnienia dotyczącego jego lokalizacji oraz związków z procesem rewitalizacji.
- VI. Wszystkie zgłaszane projekty powinny uwzględniać konieczność dostosowania do potrzeb osób o szczególnych potrzebach w zakresie dostępności.
- VII. Propozycje projektów ostatecznie wpisane do GPR ułatwią wnioskodawcy ubieganie się o zewnętrzne środki finansowe, np. ze środków unijnych w ramach *Funduszy Europejskich dla Mazowieckiego 2021-2027* (FEMA 2021-2027) lub programów rządowych. Przyznanie dofinansowania ze środków unijnych lub programów rządowych jest niezależne od niniejszego naboru.
- VIII. Założono włączenie do GPR również takich projektów, które przewidziane zostały do dofinansowania z innych środków, niż przykładowo FEMA 2021-2027, a będą mieć charakter rewitalizacyjny.
- IX. W przypadku, gdy przedsięwzięcie będzie obejmowało prace remontowe, konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane budynków lub zagospodarowanie terenu w rozumieniu przepisów prawa, wnioskodawca zobowiązany jest do deklaracji, że posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, wynikający z prawa własności, stosunku zobowiązaniowego (umowy dzierżawy, najmu), zgody na korzystanie z budynku lub terenu udzielonej przez jego właściciela lub w innej formie przewidzianej przepisami prawa.
- X. Zgłoszenie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, którego realizacja stanowi zadanie innego podmiotu niż podmiot zgłaszający, wymaga pisemnej zgody tego podmiotu (właściciela/zarządcy nieruchomości, na której planowana jest realizacja projektu) – należy dołączyć ją do zgłoszenia.
- XI. Przedsięwzięcia zgłoszone w naborze zostaną zweryfikowane pod względem położenia w granicach obszaru rewitalizacji, możliwości ich realizacji, spójności z celami procesu rewitalizacji wynikającymi z GPR. Przedsięwzięcia, które spełnią wyżej określone kryteria zostaną wpisane na listę projektów podstawowych lub uzupełniających GPR.

---

¹ Zapisy SZOP FEMA 2021-2027 dotyczące nadmienionego działania zamieszczono załączeniu

- XII. Propozycję projektów z użyciem formularza – karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, stanowiącej załącznik do niniejszych Zasad, należy zgłaszać od dnia 05.06.2024 r. do dnia 05.07.2024 r. (za decydującą uznaje się datę wpływu do Urzędu Miejskim w Szydłowcu) drogą: mailową na adres rewitalizacja@szydlowiec.pl lub osobiście w Urzędzie Miejskim w Szydłowcu (pl. Rynek Wielki 1, 26-500 Szydłowiec) w godzinach jego otwarcia. W naborze należy złożyć Kartę przedsięwzięcia rewitalizacyjnego w co najmniej dwóch formatach: edytowalnym oraz oryginał w wersji papierowej lub skan w formacie pdf z podpisem inicjatora
- XIII. Gmina Szydłowiec jako organizator naboru, zastrzega sobie możliwość wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia lub skorygowania zgłoszonego projektu, w szczególności w przypadku niekompletnego wypełnienia formularza, niespełnienia zasad naboru lub błędnego zastosowania zapisów wynikających z ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Brak odpowiedzi na wezwanie do uzupełnienia w terminie 7 dni roboczych będzie skutkowało wyłączeniem projektu z procedury ujęcia w GPR.
- XIV. Dodatkowe informacje dotyczące naboru przedsięwzięć do opracowywane GPR można uzyskać osobiście w Urzędzie Miejskim w Szydłowcu (pl. Rynek Wielki 1, 26-500 Szydłowiec) w godzinach jego otwarcia bądź drogą mailową: rewitalizacja@szydlowiec.pl lub telefonicznie: 48 617 86 49.

XV.

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	
Nazwa przedsięwzięcia	
Inicjator i pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia (nazwa, dane kontaktowe: adres email, telefon)	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres..... ..... Projekt na obszarze rewitalizacji: TAK/NIE Jeśli NIE – uzasadnienie położenia/realizacji projektu poza obszarem rewitalizacji: ....
Opis przedsięwzięcia	<u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u> <u>Główny cel projektu:</u> <u>Zakres realizowanych zadań:</u> <u>Przewidywane rezultaty:</u> <u>Ewentualni partnerzy:</u>
Spójność z celami i kierunkami działań GPR (należy wskazać, z którymi kierunkami)	C1. Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizacji poprzez ożywienie społeczno-gospodarcze i niwelowanie negatywnych zjawisk społeczno-ekonomicznych, w tym kreowanie warunków do rozwoju, aktywizacji i integracji lokalnej społeczności na obszarze rewitalizacji: C1.K1. Zapobieganie niekorzystnym zjawiskom społeczno-ekonomicznym i redukcja ich szkodliwego wpływu na obszar rewitalizacji C1.K2. Poprawa jakości i warunków życia na obszarze rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury publicznej i usług społecznych, oraz prowadzenie wydarzeń integrujących i budujących wspólnotę C1.K3. Kreowanie warunków dla wszechstronnego rozwoju mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym dla podnoszenia kompetencji społecznych i zawodowych C2. Podniesienie poziomu dostępności oraz rozwój przedsiębiorczości poprzez poprawę układu funkcjonalnego oraz uporządkowanie przestrzeni publicznej: C2.K1. Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu estetyki przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji poprzez dbałość o stan walorów naturalnych oraz zagospodarowanie terenów zieleni C2.K2. Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów na obszarze rewitalizacji, dążące do ożywienia tego obszaru, zwiększenia jego dostępności i funkcjonalności

	<p>C2.K3. Tworzenie przestrzeni rekreacyjnych dla społeczności obszaru rewitalizacji poprzez adaptację terenów publicznych i wykorzystanie ich naturalnych walorów</p> <p>C3. Poprawa standardów jakości środowiska naturalnego przy wykorzystaniu działań infrastrukturalnych, proekologicznych i edukacyjnych:</p> <p>C3.K1. Kreowanie przestrzeni do relaksu i rekreacji na obszarze rewitalizacji poprzez wykorzystanie walorów naturalnych oraz uporządkowanie i zagospodarowanie terenów oraz podnoszenie świadomości proekologicznej mieszkańców z uwzględnieniem OZE</p> <p>C3.K2. Kreowanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców obszaru poddanego rewitalizacji poprzez prowadzenie różnorodnych działań edukacyjnych i inicjatyw mających na celu ochronę środowiska naturalnego</p>	
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Wskaźniki produktu:.....²</p> <p>Sposób pomiaru:.....</p> <p>Wskaźniki rezultatu:.....</p> <p>Sposób pomiaru:.....</p> <p><i>(należy wskazać nazwę oraz wartość zarówno wskaźnika produktu, jak i rezultatu)</i></p>	
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie</p>		
<p>Czas realizacji <i>(okres obowiązywania GPR obejmuje lata 2024-2030)</i></p>		
<p>Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł (brutto)</p>		
<p>W tym: potencjalne źródła finansowania</p>	<p>Źródło finansowania</p>	<p>Szacowana wartość środków (zł)</p>
	<p>☐ Środki pochodzące ze źródeł krajowych publicznych, jakich? .....</p>	<p>.....</p>
	<p>☐ Środki pochodzące z funduszy UE, jakich? .....</p> <p><i>(np. EFS, EFRR, itp.)</i></p>	<p>.....</p>

² W przypadku projektów kierowanych do dofinansowania FEMA 2021-2027 obowiązują założenia systemu wskaźników ujęte w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027 <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/prawo-i-dokumenty/wytyczne/wytyczne-dotyczace-monitorowania-postepu-rzeczowego-realizacji-programow-na-lata-2021-2027/> oraz w dokumencie Lista Wskaźników Kluczowych 2021-2027 https://www.ewaluacja.gov.pl/media/111638/LWK_EFS_10_2022_v2.docx
Doprecyzowanie wskaźników dla działań rewitalizacyjnych nastąpi w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych dla FEMA 2021-2027

Środki pochodzące z innych źródeł, jakich? .....

(np. inne fundusze zewnętrzne lub środki prywatne)

.....

Data zgłoszenia

Klauzula informacyjna:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych „**RODO**”), **informujemy, iż:**

1. **Administratorem** Pani/Pana danych osobowych przetwarzanych w Urzędzie Miejskim w Szydłowcu jest: Burmistrz Szydłowca, siedziba Administratora, Rynek Wielki 1, 26-500 Szydłowiec.
2. Administrator wyznaczył **Inspektora Ochrony Danych Osobowych**. Może się Pani/Pan skontaktować z Inspektorem za pomocą adresu: iod@szydlowiec.pl
3. Administrator danych osobowych – Burmistrz Szydłowca - przetwarza Pani/Pana dane osobowe **na podstawie** obowiązujących przepisów prawa art. 6 ust.1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych z dnia 27 kwietnia 2016r., zawartych umów oraz na podstawie udzielonej zgody.
4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane są w **celu:**
  - wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na Urzędzie Miejskim w Szydłowcu; - realizacji umów zawartych z kontrahentami Urzędu;
  - w pozostałych przypadkach Pani/Pana dane osobowe przetwarzane są wyłącznie na podstawie wcześniej udzielonej zgody w zakresie i celu określonym w treści zgody.
5. **Odbiorcami** Pani/Pana danych osobowych mogą być wyłącznie podmioty uprawnione na podstawie przepisów prawa, a w szczególności:
  1. organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa;
  2. inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z Urzędem Miejskim w Szydłowcu przetwarzają dane osobowe dla których Administratorem jest Burmistrz Szydłowca.
6. Pani/Pana dane osobowe będą **przechowywane** przez okres niezbędny do realizacji celów do jakich zostały zebrane, a po tym czasie przez okres oraz w zakresie wymaganym przez przepisy powszechnie obowiązującego prawa.
7. Przysługują Pani/Panu następujące **uprawnienia**: prawo dostępu do danych osobowych, prawo do żądania sprostowania danych osobowych, prawo do żądania usunięcia danych osobowych (tzw. prawo do bycia zapomnianym), prawo do żądania ograniczenia przetwarzania danych osobowych, prawo do przenoszenia danych, prawo sprzeciwu wobec przetwarzania danych.
8. W przypadku gdy przetwarzanie danych osobowych odbywa się na podstawie zgody osoby na przetwarzanie danych osobowych (art. 6 ust. 1 lit a RODO), przysługuje Pani/Panu **prawo do cofnięcia tej zgody** w dowolnym momencie. Cofnięcie to nie ma wpływu na zgodność przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem, z obowiązującym prawem.
9. Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia **skargi** do organu nadzorczego Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO), ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.
10. W sytuacji, gdy przetwarzanie danych osobowych odbywa się na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą, podanie przez Panią/Pana danych osobowych Administratorowi jest **dobrowolne**. Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest **obligatoryjne** (obowiązkowe), w sytuacji gdy przesłankę przetwarzania danych osobowych stanowi przepis prawa lub zawarta między stronami umowa. Podanie danych osobowych w zakresie wymaganym ustawodawstwem: ustawa z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. 2017r. poz. 1785 ze zm.), ustawa z dnia 29 sierpnia Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2018r. poz. 800), ustawa z dnia 30 kwietnia 2004r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. 2018r. poz. 362), jest obligatoryjne, a ich niepodanie może spowodować nałożenie kar finansowych przewidzianych przepisami prawa podatkowego lub w przypadku prowadzenia postępowań na Pani/Pana wniosek, odmowę prowadzenia takiego postępowania.
11. Pani/Pana dane osobowe **nie będą przekazywane do państwa trzeciego**, nie będą przekazywane organizacji międzynarodowej.
12. Pani/Pana dane mogą być przetwarzane w **sposób zautomatyzowany**.
13. Pani/Pana dane osobowe **nie będą profilowane**.

Działanie FEMA.09.01 Rewitalizacja miast

Cel szczegółowy:

Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich

Typ projektu:

Projekt musi być realizowany na obszarach miejskich.

Za obszary miejskie należy przyjąć gminy miejskie i gminy miejsko-wiejskie.

1. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego,
2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.

W typie projektu: Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego wsparciem objęte będą:

- konserwacja, renowacja, rewitalizacja, modernizacja, adaptacja historycznych obiektów i zespołów zabytkowych wraz z ich otoczeniem, umożliwiającą zachowanie dotychczasowych funkcji obiektów zabytkowych, a także służąca nadaniu im nowych funkcji użytkowych (z przeznaczeniem w szczególności na cele kulturalne i edukacyjne), w tym również w połączeniu z działalnością komercyjną;
- ochrona i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków;
- zabezpieczenie zabytków przed zniszczeniem lub kradzieżą;
- usuwanie barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Kluczowym efektem działań powinno być stworzenie trwałych podstaw dla harmonijnego funkcjonowania obiektów zabytkowych w przestrzeni publicznej sprzyjające utrzymywaniu spójności lokalnej społeczności i integrujące mieszkańców.

Wsparty obiekt musi być objęty ochroną prawną i konserwatorską lub musi być wpisany do gminnej ewidencji zabytków.

W typie projektu: Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, wsparciem objęte będą:

- renowacja, rewitalizacja, modernizacja, adaptacja i wyposażenie istniejącej zabudowy na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, kulturowe, rekreacyjne oraz mieszkalne (szczególnie z uwzględnieniem zastosowania rozwiązań energooszczędnych), w tym:
  - remont elewacji, fasad i dachów budynków oraz pomieszczeń i okien;
  - remont, modernizacja instalacji: np. grzewczych, elektrycznych, gazowych i wodnokanalizacyjnych w budynkach (jeśli nie przekraczają 40% wartości kosztów kwalifikowalnych i są częścią większego projektu);
  - zagospodarowanie przyległego terenu bezpośrednio i funkcjonalnie związanego z obiektem: np. budowa, remont, przebudowa małej architektury, ogrodzeń (tylko w przypadku, kiedy są częścią większego projektu rewitalizacyjnego);
  - wyburzenie budynków i uporządkowanie przestrzeni publicznej (tylko w przypadku, kiedy jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego i nie przekracza 40% wartości jego kosztów kwalifikowalnych);
  - w zakresie polityki bezpieczeństwa (np. monitoring, oświetlenie) oraz reagowania na różnego rodzaju zagrożenia w przestrzeni publicznej (tylko w przypadku, kiedy jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego);
- renowacja, rewitalizacja, modernizacja tkanki mieszkaniowej w zakresie części wspólnych budynków mieszkalnych wielorodzinnych jako element szerszego działania rewitalizacyjnego w tym:
  - remont elewacji, fasad i dachów budynków oraz pomieszczeń i okien umieszczonych na elewacjach;
  - remont, modernizacja instalacji: np. grzewczych, elektrycznych, gazowych i wodnokanalizacyjnych w budynkach (jeśli nie przekraczają 40% wartości kosztów kwalifikowalnych projektu i są częścią większego projektu);
  - zagospodarowanie przyległego terenu bezpośrednio i funkcjonalnie związanego z obiektem: np. budowa, remont, przebudowa małej architektury, ogrodzeń (tylko w przypadku, kiedy są częścią większego projektu rewitalizacyjnego);
  - wyburzenie budynków i uporządkowanie przestrzeni publicznej (tylko w przypadku, kiedy jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego i nie przekraczają 40% wartości kosztów kwalifikowalnych projektu);
  - w zakresie polityki bezpieczeństwa (np. monitoring, oświetlenie) oraz reagowania na różnego rodzaju zagrożenia w przestrzeni publicznej (tylko w przypadku, kiedy jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego);
- uporządkowanie, zagospodarowanie oraz przywracanie funkcji społecznych przestrzeni publicznych, wokół których można koncentrować działalność gospodarczą szczególnie o charakterze usługowo-handlowym, sprzedaży produktów regionalnych w tradycyjny sposób bezpośrednio od producentów, pozwalających na poprawę warunków pracy i utworzenie nowych miejsc pracy, w tym dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz miejsc dla przedsiębiorstw społecznych, w tym rozwój miejskich terenów zielonych

– wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu.

Zastosowanie będą mieć następujące zasady:

- wszelkie działania powinny być zgodne z duchem Europejskiego Zielonego Ładu, Nowego Europejskiego Bauhausu, z celami zrównoważonego rozwoju i gospodarką o obiegu zamkniętym,
- należy uwzględnić poprawę bezpieczeństwa przestrzeni publicznych, w tym dostosowanie przestrzeni publicznych, architektury, transportu i produktów do wymagań wszystkich obywateli – seniorów, osób z niepełnosprawnościami, ale też np. kobiet w ciąży i rodziców z małymi dziećmi, tzn. wykorzystywanie projektowania uniwersalnego,
- szczególną uwagę należy zwrócić na zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, w szczególności na ochronę drzew, przez cały cykl projektu – w tym zakaz wycinania starodrzewia, usuwania zieleni w celu utwardzenia betonem placów i innych przestrzeni publicznych oraz na obszarach zabytkowych. Mając na uwadze konieczność dostosowania obszarów miejskich do zmian klimatycznych, należy również podjąć wysiłki na rzecz zwiększenia powierzchni czynnych biologicznie i uniknięcia tworzenia powierzchni zamkniętych,
- wsparciem nie będą objęte inwestycje w infrastrukturę drogową (w tym parkingi), chyba że stanowią integralną część większego projektu, a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji. Projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów ani – w przypadku istniejących – zwiększania ich przepustowości, ani w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu drogowego.

W ramach ww. typów interwencji nie ma możliwości budowania nowych obiektów kubaturowych. W pierwszej kolejności należy wykorzystywać infrastrukturę istniejącą. Przebudowa i rozbudowa obiektów jest dopuszczona tylko w uzasadnionych przypadkach, tj. dostosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – w tym budowy windy, dostosowania obiektów do wymaganych warunków przeciwpożarowych, dostosowania obiektów do wymaganych warunków sanitarnych, budowy łączników, np. w obiektach zabytkowych pełniących nowe funkcje społeczne.

Kwalifikowalne do dofinansowania będą projekty wynikające z GPR wpisanych do Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego.

Preferowane będą projekty:

- będące efektem konkursów architektonicznych, urbanistycznych i architektoniczno-urbanistycznych,
- dla których wykonano analizę popytu – wykazano zapotrzebowanie na dany projekt, w tym szacowaną liczbę odwiedzających,
- stosujące rozwiązania energooszczędne – zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii, a przez to zmniejszenie ogólnych kosztów eksploatacji budynków,
- wdrażające rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego i zwiększających odporność na skutki zmian klimatycznych, niskoemisyjnych, zasobooszczędnych i cyfrowych,
- pozwalające przemodelować funkcjonowanie obiektów turystycznych i kulturalnych tak, aby odbudować i rozwinąć potencjał obu tych sektorów przy zachowaniu niezbędnych środków ostrożności, na wypadek ewentualnych lockdownów gospodarki wywołanych m.in. pandemią COVID-19, a także dostosowania ich do funkcjonowania w warunkach postcovidowych oraz do nowych ram, w jakich w kolejnych latach będą zmuszone funkcjonować,
- wspierające rozwój sektorów kreatywnych i przemysłu czasu wolnego, promocję dziedzictwa narodowego i walorów turystycznych Mazowsza dla rozwoju gospodarczego i spójności społecznej,
- wykorzystujące efekt współpracy i synergii pomiędzy podmiotami,
- przyczyniające się do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości,
- przyczyniające się do zwiększenia ruchu turystycznego,
- skierowanych na obszary strategicznej interwencji (OSI) wyznaczone w KSRR i wynikające z SR WM 2030+, tj. miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz gmin zagrożonych trwałą marginalizacją,
- realizowane w ramach MSIT.

Dodatkowe informacje:

Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 rozporządzenia 2021/1060, tj.:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób Niepełnosprawnych,
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z Niepełnosprawnościami,
- zasadą równości kobiet i mężczyzn,
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czyni poważnych szkód (DNSH).

Wskaźniki produktu:

WLWK-PLRO132 – Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 – Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)
WLWK-PLRO147 – Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
WLWK-PLRO148 – Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
WLWK-PLRO140 – Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym
WLWK-PLRO139 – Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem
WLWK-RCO074 – Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego
WLWK-RCO114 – Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich
WLWK-PLRO146 – Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją
WLWK-RCO075 – Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu:

WLWK-PLRR048 – Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji
WLWK-PLRR002 – Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – dotacje
WLWK-PLRR003 – Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe

Działanie FEMA.09.02 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie

Cel szczegółowy:

Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie

Typ projektu:

Projekt musi być realizowany na obszarach wiejskich.

1. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego,
2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.

W typie projektu: Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego wsparciem objęte będą:

- konserwacja, renowacja, rewitalizacja, modernizacja, adaptacja historycznych obiektów i zespołów zabytkowych wraz z ich otoczeniem, umożliwiającą zachowanie dotychczasowych funkcji obiektów zabytkowych, a także służąca nadaniu im nowych funkcji użytkowych (z przeznaczeniem w szczególności na cele kulturalne i edukacyjne), w tym również w połączeniu z działalnością komercyjną,
- ochrona i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków,
- zabezpieczenie zabytków przed zniszczeniem lub kradzieżą,
- usuwanie barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Kluczowym efektem działań powinno być stworzenie trwałych podstaw dla harmonijnego funkcjonowania obiektów zabytkowych w przestrzeni publicznej sprzyjające utrzymywaniu spójności lokalnej społeczności i integrujące mieszkańców.

Wsparty obiekt musi być objęty ochroną prawną i konserwatorską lub musi być wpisany do gminnej ewidencji zabytków.

W typie projektu: Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, wsparciem objęte będą:

- renowacja, rewitalizacja, modernizacja, adaptacja i wyposażenie istniejącej zabudowy na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, kulturowe, rekreacyjne oraz mieszkalne (szczególnie z uwzględnieniem zastosowania rozwiązań energooszczędnych), w tym:
  - remont elewacji, fasad i dachów budynków oraz pomieszczeń i okien,
  - remont, modernizacja instalacji: np. grzewczych, elektrycznych, gazowych i wodnokanalizacyjnych w budynkach (jeśli nie przekraczają 40% wartości kosztów kwalifikowalnych projektu i są częścią większego projektu),
  - zagospodarowanie przyległego terenu bezpośrednio i funkcjonalnie związanego z obiektem: np. budowa, remont, przebudowa małej architektury, ogrodzeń (tylko w przypadku, kiedy są częścią większego projektu rewitalizacyjnego),
  - wyburzenie budynków i uporządkowanie przestrzeni publicznej (tylko w przypadku, kiedy jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego i nie przekracza 40% wartości jego kosztów kwalifikowalnych),
  - w zakresie polityki bezpieczeństwa (np. monitoring, oświetlenie) oraz reagowania na różnego rodzaju zagrożenia w przestrzeni publicznej (tylko w przypadku, kiedy jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego),
- renowacja, rewitalizacja, modernizacja tkanki mieszkaniowej w zakresie części wspólnych budynków mieszkalnych wielorodzinnych jako element szerszego działania rewitalizacyjnego w tym:
  - remont elewacji, fasad i dachów budynków oraz pomieszczeń i okien umieszczonych na elewacjach,
  - remont, modernizacja instalacji: np. grzewczych, elektrycznych, gazowych i wodnokanalizacyjnych w budynkach (jeśli nie przekraczają 40% wartości kosztów kwalifikowalnych projektu i są częścią większego projektu),
  - zagospodarowanie przyległego terenu bezpośrednio i funkcjonalnie związanego z obiektem: np. budowa, remont, przebudowa małej architektury, ogrodzeń (tylko w przypadku, kiedy są częścią większego projektu rewitalizacyjnego),
  - wyburzenie budynków i uporządkowanie przestrzeni publicznej (tylko w przypadku, kiedy jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego i nie przekraczają 40% wartości kosztów kwalifikowalnych projektu)
  - w zakresie polityki bezpieczeństwa (np. monitoring, oświetlenie) oraz reagowania na różnego rodzaju zagrożenia w przestrzeni publicznej (tylko w przypadku, kiedy jest częścią większego projektu rewitalizacyjnego),
- uporządkowanie, zagospodarowanie oraz przywracanie funkcji społecznych przestrzeni publicznych, wokół których można koncentrować działalność gospodarczą szczególnie o charakterze usługowo-handlowym, sprzedaży produktów regionalnych w tradycyjny sposób bezpośrednio od producentów, pozwalających na poprawę warunków pracy i utworzenie nowych miejsc pracy, w tym dostosowanych do potrzeb osób

z niepełnosprawnościami, oraz miejsc dla przedsiębiorstw społecznych, w tym rozwój miejskich terenów zielonych – wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu.

Zastosowanie będą mieć następujące zasady:

- wszelkie działania powinny być zgodne z duchem Europejskiego Zielonego Ładu, Nowego Europejskiego Bauhausu, z celami zrównoważonego rozwoju i gospodarką obiegu zamkniętego,
- należy uwzględnić poprawę bezpieczeństwa przestrzeni publicznych, w tym dostosowanie przestrzeni publicznych, architektury, transportu i produktów do wymagań wszystkich obywateli – seniorów, osób z niepełnosprawnościami, ale też np. kobiet w ciąży i rodziców z małymi dziećmi, tzn. wykorzystywanie projektowania uniwersalnego,
- szczególną uwagę należy zwrócić na zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, w szczególności na ochronę drzew, przez cały cykl projektu – w tym zakaz wycinania starodrzewia, usuwania zieleni w celu utwardzenia betonem placów i innych przestrzeni publicznych oraz na obszarach zabytkowych. Mając na uwadze konieczność dostosowania do zmian klimatycznych, należy unikać tworzenia powierzchni uszczelnionych na rzecz zwiększających powierzchnie biologicznie czynne,
- wsparciem nie będą objęte inwestycje w infrastrukturę drogową (w tym parkingi – chyba że stanowią integralną część większego projektu, a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowanych operacji.

W ramach ww. typów interwencji nie ma możliwości budowania nowych obiektów kubaturowych. W pierwszej kolejności należy wykorzystywać infrastrukturę istniejącą. Przebudowa i rozbudowa obiektów jest dopuszczona tylko w uzasadnionych przypadkach, tj. dostosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – w tym budowy windy, dostosowania obiektów do wymaganych warunków przeciwpożarowych, dostosowania obiektów do wymaganych warunków sanitarnych, budowy łączników, np. w obiektach zabytkowych pełniących nowe funkcje społeczne.

Kwalifikowalne do dofinansowania będą projekty wynikające z GPR wpisanych do wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego.

Preferowane będą projekty:

- będące efektem konkursów architektonicznych, urbanistycznych i architektoniczno-urbanistycznych,
- dla których wykonano analizę popytu – wykazano zapotrzebowanie na dany projekt, w tym szacowaną liczbę odwiedzających,
- stosujące rozwiązania energooszczędne – zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii, a przez to zmniejszenie ogólnych kosztów eksploatacji budynków,
- wdrażające rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego i zwiększających odporność na skutki zmian klimatycznych, niskoemisyjnych, zasobooszczędnych i cyfrowych,
- pozwalające przemodelować funkcjonowanie obiektów turystycznych i kulturalnych tak, aby odbudować i rozwinąć potencjał obu tych sektorów przy zachowaniu niezbędnych środków ostrożności, na wypadek ewentualnych lockdownów gospodarki wywołanych m.in. pandemią COVID-19, a także dostosowania ich do funkcjonowania w warunkach postcovidowych oraz do nowych ram, w jakich w kolejnych latach będą zmuszone funkcjonować,
- wspierające rozwój sektorów kreatywnych i przemysłu czasu wolnego, promocję dziedzictwa narodowego i walorów turystycznych Mazowsza dla rozwoju gospodarczego i spójności społecznej,
- wykorzystujące efekt współpracy i synergii pomiędzy podmiotami,
- przyczyniające się do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości,
- przyczyniające się do zwiększenia ruchu turystycznego,
- skierowanych na obszary strategicznej interwencji (OSI) wyznaczone w KSRR i wynikające z SR WM 2030+, tj. miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz gmin zagrożonych trwałą marginalizacją,
- realizowane w ramach MSIT.

Dodatkowe informacje:

Dofinansowane projekty będą zgodne z art. 9 rozporządzenia 2021/1060, tj.:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych,
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami,
- zasadą równości kobiet i mężczyzn,
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czyni poważnych szkód (DNSH).

Wskaźniki produktu:

WLWK-PLRO132 – Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 – Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO147 – Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
WLWK-PLRO148 – Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
WLWK-PLRO140 – Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym
WLWK-PLRO139 – Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem
WLWK-RCO074 – Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego
WLWK-PLRO146 – Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją
WLWK-RCO075 – Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu:

WLWK-PLRR048 – Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji
WLWK-PLRR002 – Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje
WLWK-PLRR003 – Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe